

बी.ए. सत्र तीन (Semester III)

अभ्यासक्रम : मराठी साहित्य

घटक एक : कविता : व्याख्या, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये
काव्याचे विविध घटक आणि काव्यप्रकार
स्वातंत्र्योत्तर मराठी काव्याचा स्थूल इतिहास

घटक दोन : साठोत्तरी मराठी कविता (संपादन व प्रस्तावना डॉ. राजेंद्र नाईकवाडे, डॉ. राकेश कभे, डॉ. मिलिंद साठे)
(१९६० ते २००० या कालखंडातील निवडक प्रातिनिधिक कवितांचा संपादित काव्यसंग्रह
संपादन : रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ मराठी अभ्यास मंडळ)

ना. धों. महानोर

- I) ह्या नभाने ह्या भुईला
- II) रातझडीचा पाऊस
- III) हिव्या पानात पानात

ग्रेस

- I) पाऊस
- II) आई : ?
- III) ओळख

यशवंत मनोहर

- I) काढिला खणुनि काळोख
- II) यापुढे
- III) माणसांसाठी आरती

म. म. देशपांडे

- I) अंतरिक्ष फिरलो पण
- II) तहान
- III) माझे मीपण दिसेना

सुरेश भट

- I) एवढे दे पांडुरंगा !
- II) उषःकाल होता होता
- III) रंग माझा वेगळा

वसंत आबाजी डहाके

- I) समुद्र कोडून पडलाय
- II) कत्तल
- III) मुलं हसताहेत

4

Blaze
22/07/2022

29/07/2022

विठ्ठल वाघ

- I) तिफन
- II) मेंढरं
- III) पन्हाटी

अरुणा ढेरे

- I) मंत्राक्षरे
- II) गाण्याच्या जन्मासाठी
- III) निरंजन

प्रभा गणोरकर

- I) जुन्या घराच्या कविता
- II) तूही असे
- III) विवर्त

इंद्रजित भालेराव

- I) माझ्या कवितेची चव
- II) आभाळ दऊत
- III) माझ्या गावाकडे चल माझ्या दोस्ता
निवडक मराठी कविता : कवितांतील आशयसूत्रे
निवडक मराठी कविता : कवितांची शैलीवैशिष्ट्ये
(शब्दकळा, प्रतिमा, छंद-वृत्त, इत्यादी)
(घटक दोन चा अभ्यास अभ्यासक्रमातील पुस्तकाच्या आधारे)

घटक तीन : अभिनव काव्यप्रकाश - रा.श्री.जोग
(व्हिनस प्रकाशन, पुणे)

या ग्रंथातील पुढील दोन प्रकरणे अभ्यासक्रमात राहतील.

- I) काव्यलक्षण
- II) काव्याचे प्रयोजन

घटक चार : वाङ्मयीन संकल्पना : वाचन व आकलन

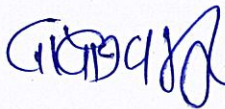
- I) ललित साहित्य आणि ललितेतर साहित्य
- II) विविध कलाप्रकार आणि त्यांची माध्यमे
- III) साहित्य : एक कलाप्रकार
- IV) साहित्यकलेची विविध घटकतत्त्वे

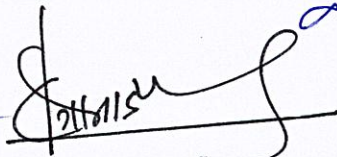
संदर्भ ग्रंथ : (केवळ अतिरिक्त संदर्भासाठी)

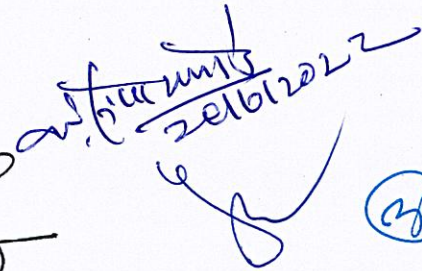
१. मराठी कविता : स्वरूप आणि विवेचन - डॉ. निशिकांत ठकार
२. कविता आणि प्रतिमा - डॉ. सुधीर रसाळ
३. रसग्रहण : कला आणि स्वरूप - गो.म. कुलकर्णी
४. अर्वाचीन मराठी काव्यदर्शन - डॉ. अक्षयकुमार काळे
५. कविता : संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा - डॉ. वसंत पाटणकर
६. साहित्यविचार : अरविंद वामन कुलकर्णी
७. साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समस्या - वसंत पाटणकर

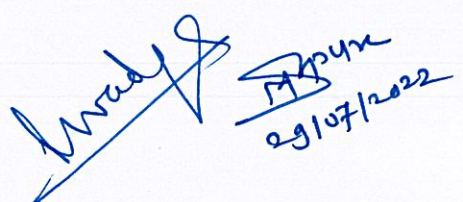
०००

22/6/2022

29/07/2022

बी.ए. सत्र चार (Semester IV)

अभ्यासक्रम : मराठी साहित्य

घटक एक :

- I) कथा वाङ्मयप्रकार : व्याख्या, संकल्पना व स्वरूप
- II) 'कथा' या वाङ्मयप्रकाराचे विविध घटक आणि वैशिष्ट्ये
- III) मराठी कथा : स्वातंत्र्यपूर्व आणि स्वातंत्र्योत्तर वाटचाल

घटक दोन : साठोत्तरी मराठी कथा (संपादन व प्रस्तावना डॉ. सोपानदेव पिसे, डॉ. दत्तात्रय वाटमोडे, डॉ. व्यंकटेश पोडकोडे)

(१९६० ते २००० या कालखंडातील १० निवडक कथाकारांच्या प्रातिनिधिक १० कथांचा संग्रह)

१. ताटातूट	- उद्धव शेळके
२. धास्ती	- मनोहर तल्हार
३. सत्य	- रवींद्र शोभणे
४. मरी आईला केला नवस	- ना. रा. शेंडे
५. दावणीचा बैल	- बाबाराव मुसळे
६. गोष्ट संध्याकाळची	- वासुदेव मुलाटे
७. मोर्चा	- केशव मेश्राम
८. पिंटीची गोष्ट	- नागनाथ कोतापल्ले
९. अम्मा	- प्रिया तेंडुलकर
१०. घे गगनभरारी	- लक्ष्मण टोपले

- I) साठोत्तरी मराठी कथांतील विविध आशयसूत्रे
- II) साठोत्तरी मराठी कथा : व्यक्तिचित्रण व समाजदर्शन
- III) साठोत्तरी कथेची विविध शैलीवैशिष्ट्ये
(घटक 'दोन' चा अभ्यास अभ्यासक्रमातील पुस्तकाच्या आधारे)

घटक तीन : अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग
(व्हिनस प्रकाशन, पुणे)

या ग्रंथातील पुढील दोन प्रकरणे अभ्यासक्रमात राहतील.

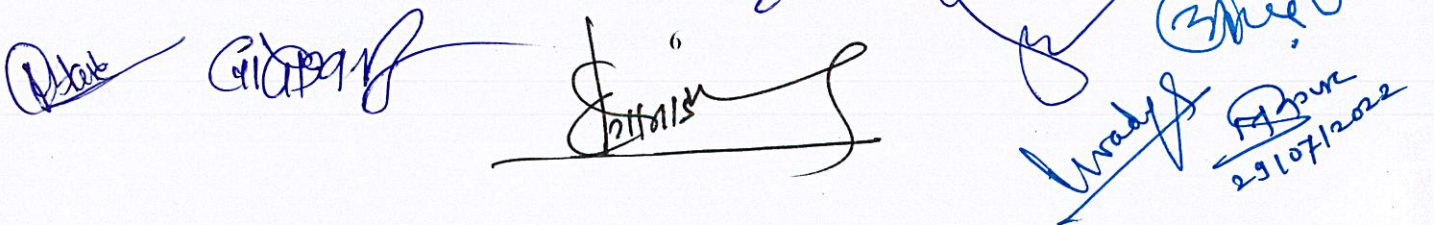
- I) अर्थविचार आणि शब्दशक्ती
- II) अलंकार विचार

घटक चार : मराठी छंद - वृत्त : वाङ्मयीन कौशल्यांचा अभ्यास

- I) छंद-वृत्त-लय : संकल्पना व अर्थ
- II) अक्षरगणवृत्त : स्वरूप व घटक (मंदाक्रांता, शार्दूलविक्रीडीत, भुजंगप्रयात, पृथ्वी)
- III) जाति-मात्रावृत्त : स्वरूप व घटक (पादाकुलक, दिंडी, आर्या व बालानंद)
- IV) अक्षरछंद : स्वरूप व घटक (ओवी आणि अभंग)

संदर्भ ग्रंथ : (केवळ अतिरिक्त संदर्भासाठी)

१. मराठी कथा : स्वरूप व आस्वाद - दा.वि.कुलकर्णी
२. मराठी कथा : उद्गम आणि विकास - इंदुमती शेयडे

बी.ए. सत्र पाच (Semester V)

अभ्यासक्रम : मराठी साहित्य

घटक एक :

- I) कादंबरी : व्याख्या, संकल्पना आणि स्वरूप
- II) 'कादंबरी' या वाङ्मयप्रकाराचे विविध घटक आणि वैशिष्ट्ये
- III) मराठी कादंबरीची ऐतिहासिक वाटचाल : स्थूल आढावा

घटक दोन : पूर्णामायची लेकरं (कादंबरी) - गोपाल नीलकंठ दांडेकर
(मृण्मयी प्रकाशन, पुणे)

- I) पूर्णामायची लेकरं : कथानक आणि व्यक्तिचित्रण
- II) पूर्णामायची लेकरं : आशय, समाजचित्रण व जीवनदर्शन
- III) पूर्णामायची लेकरं : भाषा, निवेदन, संवाद, शैलीवैशिष्ट्ये

घटक तीन : दलित साहित्य : एक आकलन - डॉ. बाळकृष्ण कवठेकर
(मेहता प्रकाशन, पुणे)

या ग्रंथातील पुढील तीन प्रकरणे अभ्यासक्रमात राहतील.

- I) तत्त्वचर्चा
- II) दलित कथा
- III) दलित आत्मकथा

घटक चार : अलंकार आणि प्रतिमा : वाङ्मयीन कौशल्यांचा अभ्यास

- I) अलंकार : संकल्पना व स्वरूप
- II) शब्दालंकार (यमक, अनुप्रास व श्लेष)
- III) अर्थालंकार : संकल्पना व स्वरूप (उपमा, उत्प्रेक्षा, रूपक, दृष्टांत)
- IV) प्रतिमा : अर्थ आणि प्रकार.

संदर्भ ग्रंथ : (केवळ अतिरिक्त संदर्भासाठी)

१. कादंबरी आणि मराठी कादंबरी - उषा हस्तक
२. मराठी कादंबरी : तंत्र आणि विकास - बापट, गोडबोले
३. कादंबरी : एक साहित्यप्रकार - हरिश्चंद्र थोरात
४. कादंबरी - ल. ग. जोग
५. मराठी कादंबरीचे पहिले शतक - कुसुमावती देशपांडे
६. प्रदक्षिणा खंड १ व खंड २ - कॉन्टिनेंटल प्रकाशन
७. काव्याची भूषणे - म.वा. धोंड
८. सुगम मराठी व्याकरण व लेखन - मो. रा. वाळंबे

अभिप्रेत
29/07/2022

पुणे

०००

29/07/2022

29/07/2022

बी.ए. सत्र सहा (Semester VI)
अभ्यासक्रम : मराठी साहित्य (ऐच्छिक)

घटक एक :

- I) चरित्र : एक वाङ्मयप्रकार : स्वरूप आणि संकल्पना
- II) 'चरित्र' या वाङ्मयप्रकाराचे घटक आणि वैशिष्ट्ये
- III) मराठीतील चरित्र वाङ्मयाचा इतिहास : प्राचीन ते अर्वाचीन

घटक दोन : एक होता कार्बर् (चरित्र) - वीणा गव्हाणकर
(राजहंस प्रकाशन, पुणे)

- I) एक होता कार्बर् : कथावस्तू आणि व्यक्तिचित्रण
- II) एक होता कार्बर् : समाजदर्शन आणि जीवनदर्शन
- III) एक होता कार्बर् : चरित्राची शैलीवैशिष्ट्ये

घटक तीन : प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - ल.रा.नसिराबादकर
(फडके प्रकाशन, कोल्हापूर)

या ग्रंथातील पुढील चार प्रकरणे अभ्यासक्रमात आहेत.

- १) महानुभावांची साहित्यसरिता
- २) ज्ञानदेवे रचिला पाया
- ३) नामयाची वाणी अमृताची खाणी
- ४) तुका झालासे कळस

घटक चार : वाङ्मयीन शैली आणि तंत्र

- I) भाषाशैली : गद्य आणि पद्य
- II) शब्द कळा : गद्य आणि पद्य
- III) वाक्यरचना आणि वाक्यशैली
- IV) वाङ्मयप्रकार आणि भाषाशैली

संदर्भ ग्रंथ : (केवळ अतिरिक्त संदर्भासाठी)

- १) चरित्र आणि आत्मचरित्र - अ.म.जोशी
- २) चरित्र आणि आत्मचरित्र : साहित्य स्वरूप - सदा कऱ्हाडे
- ३) मराठी चरित्र : रूप आणि इतिहास - डॉ. जयंत वष्ट
- ४) प्राचीन मराठीतील चरित्रलेखन - डॉ. वसंत बोरगावकर
- ५) प्रदक्षिणा खंड १ व खंड २ - कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन
- ६) साहित्याची भाषा - भालचंद्र नेमाडे
- ७) साहित्यविचार - अरविंद कुळकर्णी
- ८) साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समस्या - वसंत पाटणकर
- ९) वाङ्मयीन शैली : तरंग अंतरंग - डॉ. सुरेश भृगुवार

०००

घटक तीन मध्ये 'लीळाचरित्र' यांचा
हे पुस्तक आतांगवी नेमणात
आवे -

(Handwritten signatures and dates)
26/12/2018

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

बी.ए. सत्र १ ते ६
विषय : मराठी साहित्य (ऐच्छिक)
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

वेळ ३ तास)

प्रश्न क्र. १ -	घटक क्र. १ वर आधारित दोन दीर्घोत्तरी प्रश्न (प्रत्येकी ८ गुण) किंवा घटक क्र. १ वर आधारित दोन दीर्घोत्तरी प्रश्न. (प्रत्येकी ८ गुण)	(एकूण गुण ८० (गुण १६)
प्रश्न क्र. २ -	घटक क्र. २ वर आधारित दोन दीर्घोत्तरी प्रश्न (प्रत्येकी ८ गुण) किंवा घटक क्र. २ वर आधारित दोन दीर्घोत्तरी प्रश्न (प्रत्येकी ८ गुण)	(गुण १६)
प्रश्न क्र. ३ -	घटक क्र. ३ वर आधारित चार लघुत्तरीत प्रश्न (प्रत्येकी ४ गुण) किंवा घटक क्र. ३ वर आधारित ४ लघुत्तरीत प्रश्न (प्रत्येकी ४ गुण) (चार लघुत्तरी उपप्रश्नांचा एक गट 'किंवा' दुसरा गट)	(गुण १६)
प्रश्न क्र. ४ -	घटक क्र. ४ वर आधारित चार लघुत्तरीत प्रश्न (प्रत्येकी ४ गुण) किंवा घटक क्र. ४ वर आधारित ४ लघुत्तरीत प्रश्न (प्रत्येकी ४ गुण) (चार लघुत्तरी उपप्रश्नांचा एक गट 'किंवा' दुसरा गट)	(गुण १६)
प्रश्न क्र. ५ -	अतिलघुत्तरी आठ प्रश्न. (सर्व प्रश्न अनिवार्य) (घटक १ वर २, घटक २ वर २, घटक ३ वर २ आणि घटक ४ वर २) (प्रत्येक घटकावर २ प्रश्न / प्रत्येकी २ गुणांचे)	(गुण १६)
विषयवार गुण - विभाजन		
१) घटक १	२०	
२) घटक २	२०	
३) घटक ३	२०	
४) घटक ४	२०	
एकूण -	८० गुण	
परीक्षा गुणविभाजन -	विद्यापीठ लेखी परीक्षा - अंतर्गत मूल्यमापन - एकूण -	८० गुण २० गुण <u>१०० गुण</u>

अंतर्गत मूल्यमापन
बी. ए. - मराठी आवश्यक
२० गुण : कृती विभाजन

१. गृहपाठ (घटक १ व २ वर आधारित)	-	५ गुण
२. लघू प्रकल्प (घटक ४ वर आधारित)	-	५ गुण
३. गटचर्चा / परिसंवाद (घटक ३ वर आधारित)	-	५ गुण
४. मौखिकी (घटक १ व २ वर आधारित)	-	५ गुण
एकूण		२० गुण

29/07/2022

C. Prady